

Per 1 januari 2009 vormen de Koninklijke Effatha Guyot Groep, Viataal en Sint Marie een nieuwe organisatie. Onder de voorlopige naam KEG Viataal Groep wordt diagnostiek, zorg en onderwijs verspreid over heel Nederland aangeboden. De leden van de raad van bestuur Henk Bakker en Bas van den Dungen vertellen waarom zij de fusie belangrijk vinden. “De meerwaarde ligt in het ontwikkelen en delen van kennis”, benadrukken ze eensgezind.

Bestuurders over fusie

‘De waarde ligt in het ontwikkelen en delen van kennis’

In oktober 2007 werden de eerste stappen gezet op weg naar een fusie tussen de Koninklijke Effatha Guyot Groep, Viataal en Sint Marie. De intentieverklaring die toen werd getekend was de opmaat naar een bestuurlijke fusie in december 2007. Per 1 januari 2009 vormen de drie ook juridisch één organisatie. De bestuurders Henk Bakker en Bas van den Dungen vertellen dat vorig jaar al veel stappen zijn gezet richting meer samenwerking. “Medewerkers van de drie organisaties weten elkaar steeds beter te vinden.”

Wat is de meerwaarde van een fusie?

Van den Dungen: “Wij hebben afgelopen jaren al veel samen gedaan. Dat moet ook wel in een sector die relatief klein is en waarin kennis en kennisontwikkeling zo belangrijk zijn. Als je echter echt kennis wilt delen, moet je ook de laatste stap maken. Dus niet alleen samenwerken, maar ook fuseren. Anders blijven medewerkers toch loyaal aan hun eigen organisatie en komt het niet tot een goede kennisverspreiding. Wij fuseren niet om groter te worden. Het is een fusie op inhoud.”

Bakker: “Naast dat er veel overeenkomsten zijn tussen de drie organisaties, heeft elk van de drie specifieke expertise. Dit kunnen we met de fusie beter spreiden over het land. Dit opdat daar meer mensen van kunnen profiteren. Viataal heeft bijvoorbeeld veel kennis en ervaring met doofblinden. Binnen Sint Marie is veel expertise op het terrein van vroege diagnostiek van kinderen met ernstige spraaktaalmoelijkheden en de Effatha Guyot Groep heeft bijvoorbeeld weer een meerwaarde als het gaat om multiculturele vraagstukken en meertaligheid.”

Enthousiast lichten ze de nieuwe “kennisinfrastructuur”

toe. Van den Dungen: “In de praktijk lopen medewerkers tegen vragen op. Deze komen in kennisteam terecht. Vervolgens hebben we PonTeM voor toegepast onderzoek en twee leerstoelen voor het ontwikkelen van wetenschappelijke kennis. Via de kennisteam kunnen we dit weer in de praktijk op onze locaties en scholen implementeren.

Bakker: “Op deze manier kan kennis stromen. De basis ligt in de praktijk en we voorkomen dat onderzoeksresultaten in de la blijven liggen. Het gaat ook weer terug. Het kost veel tijd en geld om dit op poten te zetten, maar een organisatie als deze ontleent daaraan meerwaarde.”

Door de fusie is een grote organisatie ontstaan met vestigingen in heel het land. Blijft er voor de cliënt nog wel wat te kiezen over?

Bakker: “De cliëntenorganisaties voor ernstige spraaktaalstoornissen en slechthorendheid zijn ronduit positief over de fusie. De organisaties voor doven zijn terughoudender, maar zij zien net als wij dat cliënten er alleen maar baat bij hebben dat er nu veel meer mogelijkheden zijn om kennis te ontwikkelen en dit ook in te zetten in heel het land. Afzonderlijk kunnen wij dat veel minder goed.”

Van den Dungen: “Je kunt je afvragen of de markt er in het verleden zoveel anders uit zag. Bovendien: wat is marktwerking in deze sector? Als jij in Limburg of Groningen woont, kun je in onze sector niet kiezen uit tal van organisaties. Daar is de doelgroep te klein voor. Marktwerking speelt nauwelijks een rol. Wij hebben wel de verantwoordelijkheid cliënten voldoende keuzemogelijkheden te geven. Deze worden groter met de fusie. Voor iedere cliënt komt zoveel mogelijk dezelfde dienstverlening beschikbaar.”

Hoe moet de fusie beoordeeld worden in het licht van discussie in het kabinet en parlement over mega-instellingen in de zorg en onderwijs?

Bakker: "Veel fusies in de zorg en het onderwijs hebben kostenbesparing en efficiëntie als belangrijke doelen. Dat is bij deze fusie niet de primaire insteek. Het gaat hier om de inhoud. Wij hebben nog geen 5500 leerlingen verspreid over een heleboel scholen. Als je dit vergelijkt met 40 duizend leerlingen van een ROC die op een paar locaties zitten, dan kun je bij ons niet spreken over een mega-instelling."

Van den Dungen: "Wij fuseren op inhoud, maar moeten dit ook bewaken. De 17 scholen en 50 zorglocaties behouden hun eigen kleur met een eigen directeur. Daarnaast behouden ze ook hun eigen levensbeschouwelijke identiteit. Wij hebben geen leerfabrieken. Onze grootste school telt ruim 150 leerlingen. Dit betekent niet dat we alles overall willen gaan aanbieden. Soms moet je bundelen. Je kunt geen tien dovenscholen in leven houden. Wel centra met sublocaties. Maar ook dit kun je beter realiseren in de nieuwe organisatie."

Vorig jaar heeft Van Horen Zeggen verschillende professionals gevraagd wat zij verstaan onder de 'menselijke maat' in hun werk. Hieruit bleek een grote betrokkenheid bij het werk, het contact met cliënten en collega's wordt gewaardeerd en de noodzaak van procedures en doelgericht werken wordt onderschreven. Tegelijk merkten veel van deze professionals op dat er teveel nadruk is komen te liggen op procedures e.d. en dat de menselijke maat zoek is. Herkennen jullie dit? Wat zijn de gevolgen van de fusie op dit terrein?

Van den Dungen: "Ja, dat herken ik, maar de procedures zijn in de afzonderlijke organisaties ook groot. Vraag is of de omvang van de organisatie debet is aan meer bureaucratie. Veel van de regels zijn het gevolg van veranderende wet- en regelgeving. Dit wordt niet door ons verzonden. Als grote instelling kun je de politiek wel wijzen op de gevolgen van al die regeltjes en daar waar wij vinden dat het te ver gaat, kaarten we dat ook aan."

Bakker: "Wij moeten er voor zorgen dat onze medewerkers hun professionele rol kunnen blijven vervullen. Als regels daarbij in de weg staan, moeten we er wat aan doen. Dat kan preventief door bij de overheid te lobbyen of door medewerkers zoveel mogelijk uit handen te nemen op dit gebied."

Van den Dungen: "Dit betekent niet dat wij altijd tegen dit soort ontwikkelingen zijn. Procedures hebben zeker een meerwaarde en het is goed voor jezelf en de cliënt dat je je kunt verantwoorden voor wat je doet."

PETER VAN VEEN

Foto: Ben Vulkers

Henk Bakker (links) en Bas van den Dungen zijn niet bang dat de nieuwe organisatie een te grote stempel op de sector gaat drukken. 'Wij willen beoordeeld en afgerekend worden op onze daden en niet op beelden die men van ons heeft'

KEG Viataal Groep

De KEG Viataal Groep heeft verspreid over Nederland 17 scholen, 50 zorglocaties en zes audiologische centra. Ongeveer 5250 leerlingen (inclusief ambulante leerlingen) volgen er onderwijs. Daarnaast telt de organisatie op jaarbasis circa 6200 cliënten (exclusief die van de audiologische centra). De KEG Viataal Groep heeft een verwachte omzet in 2009 van ongeveer 215 miljoen euro. Er werken ruim 4500 medewerkers.